

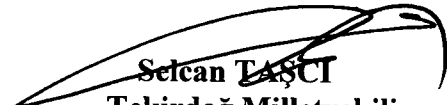

SELCAN TAŞCI

Tekirdağ Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ıncı maddesi gereğince **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.06.2026

Selcan TAŞCI
Tekirdağ Milletvekili

7 Haziran 2024 tarihli ve 8939 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile Çin Halk Cumhuriyeti menşeli içten yanmalı ve hibrit binek otomobillerin ithalatına yüzde 40 oranında ilave gümrük vergisi uygulanması kararlaştırıldı.

Bu süreçte Çin merkezli otomobil üreticisi BYD'nin Manisa ilinde otomobil fabrikası kuracağı yönündeki yatırım taahhüdü sonrasında şirkete ilave gümrük vergisi muafiyeti tanındı. Şirketin söz konusu muafiyet ve teşviklerden yararlanmasıyla birlikte Türkiye otomotiv pazarındaki satışlarında dikkat çekici bir artış yaşandı. Vergi muafiyetinin yürürlüğe girdiği 2024 yılı Temmuz ayına kadar geçen ilk altı aylık süreçte yalnızca 1.426 araç satan BYD, 2025 yılında önemli bir büyüme performansı yakaladı. Otomotiv Distribütörleri ve Mobilite Derneği (ODMD) verilerine göre şirket, 2025 yılında "Yılın En Hızlı Büyüyen Otomobil Markası" oldu. Aynı dönemde 25.858 adet satış ve yüzde 54 pazar payı ile şarj edilebilir hibrit araç segmentinde liderliğe yükseldi. Toplam 45.537 adet yeni enerji aracı satışı ve yüzde 19,1 pazar payı ile bu kategoride de ilk sıraya yerleşti. Tam elektrikli araç pazarında ise 19.679 adet satışla üçüncü sırada yer aldı. Şirket, 2025 yılı sonu itibarıyla 33 ilde 43 bayiye ulaştı.

BYD'nin Türkiye pazarındaki bu hızlı büyümesinde, ilave gümrük vergisinden muaf tutulmasıyla elde ettiği fiyat avantajının önemli rol oynadığı büyüme rakamlarından görülmektedir. Buna karşın, BYD yetkilileri tarafından geçtiğimiz günlerde yapılan

45774

SELCAN TAŞCI

Tekirdağ Milletvekili

açıklamalarda, Türkiye'de kurulması taahhüt edilen fabrikanın geleceğine ilişkin planların süresiz şekilde askıya alındığı ifade edildi.

Bu doğrultuda;

- 1- BYD firmasına tanınan ilave gümrük vergisi muafiyeti hangi şartlar ve taahhütler karşılığında verilmiştir?
- 2- Şirketin yatırım taahhüdünü yerine getirmemesi veya yatırım planından vazgeçmesi halinde, sağlanan vergi avantajlarının geri alınmasına yönelik herhangi bir hüküm bulunmakta mıdır? Böyle bir hüküm mevcut ise, bugüne kadar şirketin yararlandığı vergi avantajlarının toplam mali tutarı ne kadardır? Bu tutarın yasal faiziyle birlikte tahsil edilmesi söz konusu olacak mıdır?
- 3- Şirket ile yapılan anlaşmada yatırımın gerçekleşmemesi halinde uygulanacak cezai yaptırımlar nelerdir? Bu yaptırımların mali karşılığı ne kadardır?
- 4- BYD firması, tarafınıza yatırım planını ertelediğine, değiştirdiğine veya iptal ettiğine ilişkin herhangi bir bildirimde bulunmuş mudur? Bulunmuş ise gerekçeleri nelerdir?
- 5- Bakanlığınız ile BYD yetkilileri arasında yatırım sürecine ilişkin son iki yıl içerisinde kaç resmi görüşme gerçekleştirilmiştir? Bu görüşmelerde şirket tarafından fabrikanın kurulmasından vazgeçildiğine veya yatırım takviminin değiştirildiğine ilişkin herhangi bir beyan iletilmiş midir?
- 6- Bakanlığınız tarafından BYD'ye sağlanan vergi muafiyetinin başta yerli ve milli otomobil markası TOGG olmak üzere Türkiye'de üretim yapan firmaların pazar payları üzerindeki etkisine ilişkin bir çalışma yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?